No. 1534 Zaterdag 24 Mei 1913. 30ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.— Afzonderlijke nummers fl. 0.15. Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Onze Begrooting

IN DEN

Kolonialen Raad.

(*Slot*)

Alvorens tot de behandeling der artikelen over te gaan hield de Raad een kwartiertje pauze.

Met verschen moed aan den arbeid getogen, liepen de artikelen op een drafje onder den hamer des Voorzitters door tot aan art 52.

De Heer **Lansberg** vroeg hierbij het woord om voor te stellen dit art. en het volgende van de begrooting af te voeren.

Art. 52 luidt: Subsidie aan de R. K. gemeente te Noord in de kosten van aanbouw van een nieuwe kerk f 1000.

Art. 53: Subsidie aan de Protestantsche gemeente in de kosten van herstelling van het kerkgebouw te Piedra-Plat f 200.

Het Lid LANSBERG vond het onnoodig van een godsdienstige gemeente geld te geven, terwijl de leden dier gemeente het geld met handen vol weggooiden bij trouwen en Eerste H. Communie-feesten. De gemeente moest dan maar aankloppen bij haar eigen leden, die daar best zelf voor konden zorgen.

De Gemachtigde van het Bestuur, de Heer **Boomgaart** erkende ten volle het betreurenswaardig volksgebrek om zich bij feestelijke gelegenheden overdadig op te schikken en te grootscheeps feest te vieren. Maar eenieder weet, dat de arme lieden zich daardoor tot over de ooren in schulden steken, waar zij soms hun geheelen leven voor moeten werken om er uit te komen. Die menschen zijn werkelijk arm en de gemeente kan op hen niet ten volle steunen bij het bouwen van kerken. Het is billijk dat de Staat bij deze werken van algemeen belang ook iets bijdrage.

Ook het Lid **Zeppenfeldt** verklaarde zich tegen het amendement-LANSBERG. Volgens zijn oordeel belet niets de subsidie te verleenen. De Noord is een arme parochie, dat zal iedereen erkennen, die de plaats kent. De arme parochianen mogen al eens bij gelegenheid van huwelijk of Eerste H. Communie onkosten maken, ver boven hun krachten, het is toch ook een feit, dat diezelfde parochianen, als er iets voor hun kerken gedaan moet worden, naar vermogen bijdragen. Zij voeren vrijwillig materiaal aan, of zonderen van hun oogst jaarlijks iets af voor den bouw, etc. Waar van den kant dier bevolking zooveel goeden wil valt te constateeren, daar is het een eisch der billijkheid, dat het Gouvernement door een bijdrage tegemoet komt aan een gemeente, welke zelf te arm is om den bouw van een nieuwe kerk geheel alleen te bekostigen.

Bij stemming werd het voorstel LANSBERG met 6 tegen 4 stemmen verworpen.

Toen liep de begrooting weer door tot art. 95b. Personeele toelage aan den Gezaghebber van St. Eustatius fl 1000.

De Heer **Forbes** stelde voor deze personeele toelage te verminderen met fl 500. Dit vond hij voldoende. De Heer v. GROL was juist naar St. Eustatius gezonden om te zien, of er iets op landbouwkundig gebied gedaan kon worden. Nu de man het doet, is dit niets bizonders; daar is hij ook gezaghebber voor geworden. Jammer zou het zijn, als de katoencultuur niet tot hoogere ontwikkeling werd gebracht. Daarom is de Heer FORBES ook wel te vinden om dezen ijverigen gezaghebber een personeele toelage toe te geven, maar fl 1000 acht hij te veel.

De Gemachtigde van den Gouverneur, de Heer **Boomgaart**, wees op den buitengewonen ijver van den Heer VAN GROL. Door zijn toedoen is het arme St. Eustatius voor verderen ondergang behoed en heeft een cultuur van beteekenis gekregen, welke zelfs een mooie toekomst belooft voor dat eiland. Is het nu raadzaam den snellen voortgang dezer culture tegen te houden, misschien weer geheel te niet te doen door den Gezaghebber VAN GROL los te maken van de katoencultuur? Moeten wij hem niet veeleer binden aan St. Eustatius en zorgen, dat hij afziet van zijn voornemen om spoedig heen te gaan? Alleen een flinke personeele toelage, als bewijs van appreciatie van zijn werk, zal hem daartoe brengen.

De stemming wees uit, dat de Raad fl 500 voldoende achtte.

Met 9 tegen 1 werd het voorstel FORBES aangenomen.

Het laatste amendement werd weder voorgesteld door het Lid LANSBERG bij art. 133.

Dit artikel luidt in zijn geheel: Traktement of verlofstraktement en fouragegeld van den directeur van de hoedenindustrie:

a. traktement fl 4000
b. fouragegeld fl 300

fl 4.300

Van het creëeren van een nieuwen post wilde de Heer **Lansberg** heelemaal niets weten. De Heer HENRIQUEZ moest maar postdirecteur blijven en kon dan een toelage ontvangen van fl 500.

De Gemachtigde van den Gouverneur, de Heer **Boomgaart**, wilde in den breede de richting van het Bestuur in zake bevordering der hoedenindustrie aangeven.

Volgens het Voorloopig Verslag beschouwt men de geheele hoedenindustrie als een zoo onzekere zaak, dat het gewaagd schijnt zoo veel geld daaraan voor onafzienbaren tijd te geven. Verder meende vele leden, dat de propoganda, welke voor de Curaçaosche hoeden wordt gemaakt, in verkeerde richting wordt gestuurd.

Dat de hoedenindustrie, welke een bron van inkomsten is geworden voor de arme bevolking, niet een zoo onzekere zaak is als men wel meent, zal de Gemachtigde aantoonen. Omtrent de gemaakte propaganda wenschte hij op te merken, dat zij tot nu toe met de beste resultaten werd bekroond. Dit blijkt niet alleen uit het feit, dat gedurende de laatste drie jaren voor een belangrijk grootere som aan stroohoeden is uitgevoerd dan in vorige jaren, maar ook, dat de waarde per dozijn in dat tijdvak geleidelijk is toegenomen.

Een ieder zal, na de opgave betreffende den uitvoer van stroohoeden gedurende 1910—1912 in de Memorie van Antwoord gelezen te hebben, toch moeten toegeven, dat er tenminste gedurende die 3 jaren een onmiskenbare vooruitgang te constateeren valt.

Uitgevoerd werd

In	aan strooboeden voor een bedrag van		aan stroo voor een bedrag van	
1906	f 395.758	„	f 101.508	„
1907	f 329.413	„	f 44.453	„
1908	f 83.658	„	f 7.807	„
1909	f 150.393	„	f 83.111	„

Steken de cijfers van den uitvoer over 1910 af bij die over 1906, 1907 en 1909, niet uit het oog moet worden verloren, dat de statistiek over die drie laatsgenoemde jaren niet betrouwbaar is. Door de exporteurs werden willekeurige cijfers opgegeven, terwijl eerst van af 1910 meer zorg aan die statieken is besteed.

Vergelijkt men nu de cijfers over 1906 en 1907 dan is het duidelijk, dat in 1907 een van beiden het geval moet zijn geweest: óf het stroo was beduidend goedkooper, óf de uitgevoerde hoeden waren van veel beter qualiteit. Maar noch het een, noch het ander staat vast.

Een dergelijke verschijnsel doet zich ook voor bij de waarde van het ingevoerde stroo.

In 1906 werden ingevoerd 142.370 dozijn bossen stroo, ter waarde van f 101.503 en in 1909, 152.028 dozijn ter waarde van f 83.111. Dus tegen ± 10.000 bossen MEER ingevoerd in 1909, bedroeg de waarde ruim f 18.000 MINDER.

Dergelijke groote afwijkingen worden niet aangetroffen in 1910 en 1912, waar een geleidelijke stijging in waarde van de uitgevoerde hoeden kan worden geconstateerd. De opmerking, dat de wereldproductie tengevolge van den Chineeschen opstand sterk was gedaald, en dat men de meerdere uitvoer van Curaçaosche stroohoeden voornamelijk daaraan moet toeschrijven, kan het Bestuur niet ten volle toegeven. O.a. is de productie van de stroohoeden op de Philipijnen sterk toegenomen reeds lang voor die opstand uitbrak. Deze meerdere productie spreekt de gemaakte opmerking reeds tegen. Verder mag niet vergeten worden, dat het gebruik van stroohoeden door de stijging der wereldbevolking steeds toeneemt en ook moet men in aanmerking nemen, dat die hoeden, naar het gevoelen van vakmannen, niet licht door andere soorten zullen worden verdrongen.

Hoe dan ook, een feit is het, dat men hier in de laatste jaren, en reeds vóór het uitbreken van de onlusten in China, niet aan alle ingekomen aanvragen heeft kunnen voldoen, terwijl vroeger groote hoeveelheden hoeden naar het buitenland verzonden, langen tijd onverkocht bleven.

De bewering, dat het stroo na de reis van den Heer HENRIQUEZ naar Maracaibo duurder is geworden is mede onjuist.

Ingevoerd werd aan stroo:

In	doz. bossen			per dozijn
1906	142.370	„	à f 101.508	= ± f 0,71
1907	91.564	„	f 44.458	= ± f 0,48
1908	15.442	„	f 7.807	= ± f 0,50
1909	152.028	„	f 83.111	= ± f 0,55
1910	103.656	„	f 37.499	= ± f 0,36
1911	182.805	„	f 68 856	= ± f 0,38
1912	271 184	„	f 110.849	= ± f 0,41

Vergelijkt men de waarde per dozijn bossen van af 1910, het jaar waarin de Heer HENRIQUEZ naar Maracaibo is gegaan, met die over vorige jaren, dan ziet men, dat het stroo niet duurder is geworden, ten minste niet in Maracaibo.

Dat het hier op Curaçao duurder werd verkocht, is zoo, maar dat is een omstandigheid, welke niet aan den Heer HENRIQUEZ kan worden geweten en die haar verklaring hierin vindt, dat er nu meer dan vroeger hoeden van betere qualiteit worden gevlochten, waaruit de verkoopers van het stroo weer een voordeeltje trekken, aangezien hetzelfde stroo voor hoeden van nogal uiteenloopende prijzen wordt gebruikt. Een andere omstandigheid, die het duurder worden van het stroo heeft veroorzaakt, is de groote navraag van stroo van betere hoedanigheid, terwijl het vanzelf spreekt, dat nu er meer dan vroeger hoeden van betere qualiteit worden gevlochten — hetgeen niet kan worden ontkend — er veel eerder klachten over het stroo zullen worden vernomen dan toen men zich meer uitsluitend op het vlechten van de ordinairste soorten toelegde.

Dat het stroo een tijdlang slecht is geweest, is voornamelijk veroorzaakt door de langdurige droogte in het afgeloopen jaar, welke zich ook in Venezuela deed gevoelen, alsmede door de verwoesting door sprinkhanen onder de palmieten aangericht. De laatste bezendingen waren echter weder van eenigszins betere qualiteit.

Een niet te ontkennen feit is het, dat het stroo, kort na 's Heeren HENRIQUEZ' terugkeer op Curaçao ingevoerd, van betere hoedanigheid was dan het vroeger ingevoerde. Dit moge hieruit blijken, dat, terwijl in het 3e kwartaal van 1910, wat de hoeveelheid aangaat, ruim 41 % meer aan stroo werd ingevoerd dan in het 1ste en 2e kwartaal te zamen, dit percentage, wat de waarde van het artikel betreft, ruim 65 bedroeg.

Op welken grond de bewering berust, dat Venezuela een zwaren concurrent van Curaçao is geworden, is niet duidelijk, tenzij die bewering haar oorsprong dankt aan het feit, dat eenige dozijnen hoeden, door een paar Curaçaosche vrouwen, in Maracaibo woonachtig, gevlochten, door tusschenkomst van een hier gevestigden koopman naar de Vereenigde Staten van Noord Amerika werden verzonden.

Zoolang wij hier over stroo kunnen beschikken, behoeft er naar de meening van vakmannen, geen vrees te bestaan voor concurrentie van de zijde van Venezuela, omdat men daar verschillende middelen van bestaan heeft, die veel ruimer inkomsten afwerpen dan de hoedenindustrie. Zeker is het, dat op dit oogen-

LIEFDE EN LIJDEN.

(Historische Roman.)

XIX.

Terherinnering: Een jong krijgman, Edgar Gloswood leeft met vrouw en kind in ballingschap. Haar vader, de Graaf van Ellislaw, wordt op zijn verzoek niet tot haar toegelaten; nu begeeft zij zich in het geheim tot hem, maar treft hem aan op zijn sterfbed; hij ontvangt op zijn sterfbed het H. Doopsel van zijne dochter, die zelf niet katholiek is;

Anna is na eenige dagen weer terug bij haren echtgenoot en Deyman, die haar had vergezeld, zal bij hem blijven.

Eenige dagen, nadat Anna in Cornwall was teruggekeerd en weder haar gewone bezigheden verrichtte, scheen het dat zij een weer nieuw kruis op haren schouder moest nemen. Haar dochtertje werd ziek; hoewel de ziekte zich niet ernstig liet aanzien, maakte Anna zich toch bezorgd, daar de kleine zooveel had moeten ontberen, wat voor zoo'n jong leven dringend noodzakelijk was geweest.

Edgar meende, dat Anna zich het ziektegeval te ernstig voorstelde; hij was daarom tamelijk koud tegenover haar en deed, alsof hij er niet eens aan dacht, dat zijn dochtertje ziek was. Ofschoon handelend met de beste bedoelingen, wondde hij hierdoor haar moederhart, dat in deze handelwijze een zekere onverschilligheid voor het lot van haar kind meende te bespeuren.

Deyman bemerkte, wat er in den huiselijken kring omging en begreep, dat Anna in deze oogenblikken meer dan ooit troost en opbeuring noodig had. Hij bleef daarom nooit lang afwezig, als hij elders zijne bezigheden had. Toen hij op een avond weer eens het huisje binnentrad, kwam Anna tot hem en zeide.

„Beste vriend, ik heb u zoo gemist tijdens uwe afwezigheid; ik weet niet, wat ik van alles moet denken; ik verheug me, met u te kunnen spreken, als met niemand anders!"

„En Edgar dan", viel Deyman in?

„Ja, wat zal ik u hierop antwoorden; ik bemin hem en hij bemint mij, zooals wij dat tot heden steeds gedaan hebben, met een oprechte liefde; maar hij toont zich zoo onverschillig voor het lot van onze kleine Anna; ik durf er met hem niet meer over spreken. Ik begrijp nu, waarom God u op mijnen weg heeft geplaatst; als ik me in uwe tegenwoordigheid bevind, dan gevoel ik me niet langer alleen op de wereld; dan weet ik, dat gij mij zult bijstaan, als ik zelf niet meer weet, wat aan te moeten vangen!"

Deyman wist niet, wat hij zou antwoorden; hij had aandachtig toe geluisterd; hij begaf zich naar het wiegje en voelde, om tijd tot nadenken te hebben, de kleine den pols.

„Ja, hernam hij toen, het kind is ziek; maar we hebben toch nog niets te vreezen!"

„O, hernam Anna, als nu ook mijn kind moest sterven, neen, ik kwam het niet te boven. En dan, als het eens moest sterven, zonder gedoopt te zijn!"

„Is Anna dan nog niet gedoopt, vroeg nu Deyman?

„Neen, was het antwoord der vrouw, en zij vertelde, hoe Edgar volstrekt niet had gewild, dat zijn dochtertje van een Anglicaansch Geestelijke het H. Doopsel zou ontvangen.

„In stervensgevaar mag ik het zelf doopen, zoo zeide Anna hem nog, en ik doe het zeker; maar thans is daar nog geen reden voor, dunkt me."

„Neen, hernam Deyman; maar als ik u eens vragen mag, gij zijt toch niet katholiek, daar gij de katholieke leer zoo goed schijnt te kennen?"

„Neen, antwoordde Anna; ik heb een katholieke moeder gehad; deze is weliswaar spoedig na mijne geboorte gestorven, maar ik heb later veel verkeerd met de katholieken van Ellislaw. Ik heb eerbied voor hen en voor hunne leer. Ik meen, dat het een hunner leerstellingen is, dat in tijd van nood iedereen kan en mag doopen."

„Zeker, antwoordde Deyman, dit is zoo."

„Nu we toch hierover aan het spreken zijn, wil ik u een geheim toevertrouwen; doch beloof me eerst, er, zonder mijne toestemming, met niemand, en zeker niet met Edgar over te spreken."

„Zoo gij dit wilt, dan beloof ik het u," was het antwoord van Deyman.

„Welnu, ging Anna toen verder, mijn vader was niet katholiek tot aan zijn sterfbed; op zijn eigen verzoek heb ik hem, eenige oogenblikken voor zijn afsterven, het H. Doopsel toegediend!

Anna zag Deyman recht in zijne oogen.

„Dan hebt gij gedaan, wat ik had willen doen, edele vrouw, was zijn antwoord; ik heb aanhoudend beproefd, om eenige oogenblikken met den Graaf alleen te kunnen wezen; ik wilde zien, wat hij geloofde en wat ik kon doen voor zijn eeuwig heil; uwe liefde voor uwen vader heeft mij, een vreemdeling, verhinderd te doen, wat zijn kind zelf moest doen! Maar, mag ik dan nog een stap verder gaan en u vragen, hoe het met u zelf is gesteld?"

Anna bloosde; ze wist niet, wat ze zou antwoorden; ze wilde niet spreken over de belofte, die zij haren stervenden vader had gedaan, van eens katholiek te zullen worden. Er waren nog zooveel punten der katholieke leer, die zij met hare overtuiging niet overeen kon brengen.

Na eenigen tijd sprak ze echter:

„Het spijt me, het u te moeten zeggen; maar daarover spreek ik thans niet gaarne! Zeg mij liever, wat ik moet doen, opdat mijne kleine Anna het H. Doopsel ontvange."

„Dring er op aan bij uwen echtgenoot," hernam Deyman.

„Dit is vergeefsche moeite, antwoordde Anna; het is daarom beter, dat gij zelf er eens met hem over spreekt."

„Laat het voor het oogenblik gewezen, zoo sprak Deyman, als ik u mededeel, dat ik er met hem niet over kan spreken; later, zal ik u misschien de reden hiervan zeggen; maar gij hebt natuurlijk ook uwe rechten en plichten ten opzichte van Anna; het is toch ook uw kind; gij kunt het laten doopen zonder daarin den wil van uwen echtgenoot te kennen."

„Schiet ik dan niet te kort in mijn plicht van onderdaan te wezen aan mijn echtgenoot," vroeg Anna nog.

blik de industrie aldaar op zulk een lage trap staat van ontwikkeling, dat er ter nauwernood van een industrie sprake kan zijn, niettegenstaande men daar de beschikking heeft over de voornaamste grondstof: het stroo.

Dat Curaçao steeds het meeste voordeel zal hebben bij de zoogenaamde „staple hats" is tot op zekere hoogte waar, maar het streven van het Bestuur moet er steeds op gericht wezen om het vlechten van de betere soorten veel meer algemeen te maken dan nu nog het geval is, en wel in die mate, dat een groot gedeelte van de „staple hats" door de middelsoort vervangen wordt.

Ter verdediging van dit streven zijn drie voorname factoren aan te voeren:

1o. is de verdienste per dag op de fijnere soorten grooter:

2o. kan men sedert geruimen tijd reeds niet voldoen aan alle aanvragen, die inkomen voor hoeden van de betere soort, welke omstandigheid op een geregelden afzet wijst;

3o. kan een vlechtster, die bedreven is in het vervaardigen der fijnere soorten, ook de ordinaire hoeden vlechten, terwijl het omgekeerde niet het geval is.

Het spreekt vanzelf, dat de groote massa alleen de ordinaire soorten zal blijven vlechten, maar zelfs daarbij is het zeer gewenscht, dat de hoeden zooveel mogelijk zonder technische fouten worden gemaakt ter verkrijging van betere prijzen.

De meening, dat het vlechten van fijnere soorten niet die vlucht zal nemen, die ervan verwacht schijnt te worden, wordt niet door het Bestuur gedeeld. Onze industrie bezit groote levensvatbaarheid, vele verbeteringen kunnen worden aangebracht waarvan het gevolg zal zijn, dat onze hoeden beduidend hoogere prijzen zullen behalen. Wiskunstig is dit natuurlijk niet te bewijzen, en proef zal het moeten uitmaken, maar zonder eenige uitgaven, en een degelijke leiding, die aan niemand beter dan aan den Heer HENRIQUEZ is toevertrouwd, (zooals hij reeds bewezen heeft) kunnen die verbeteringen onmogelijk worden aangebracht.

Evenals bij elke andere industrie zullen ook hier goede en slechte jaren voorkomen, maar dit behoeft natuurlijk geen motief te zijn om niet op den ingeslagen weg voort te gaan.

Door het Bestuur worden steeds maatregelen beraamd ter verkrijging van goed en goedkoop stroo. In Suriname worden proeven genomen met den aanplant van den stroopalm, terwijl pogingen worden aangewend om het Toquilla-stroo hier in te voeren.

Afzet tegen behoorlijken prijs kan aan de vlechters alleen worden gewaarborgd ten koste van veel toewijding. In die richting is het Bestuur reeds werkzaam geweest door het oprichten van meerdere cursussen tot het geven van goed en degelijk onderricht in het vlechten aan volwassenen en kinderen, waardoor tevens tegemoet is gekomen aan het verleden jaar door den Raad te kennengegeven verlangen.

Dat er vlechtsters zijn, die geen afzet konden krijgen voor haar waar, kan mogelijk zijn, maar dit zal tot de hooge uitzonderingen behooren en in de meeste gevallen wel aan de personen zelven moeten worden geweten. Een niet te ontkennen feit is het, dat aan alle ingekomen aanvragen *niet kan voldaan worden.*

De opmerking, dat die vlechtsters dan allicht zullen vervallen tot het vlechten van de allerordinairste hoeden, waardoor de markt geschaad zal worden, is niet recht duidelijk, want onder de allerordinairste hoeden worden juist verstaan de „Staple hats", waarvan, volgens het oordeel van den Raad, Curaçao het meeste voordeel zou hebben.

Het is van genoegzame bekendheid, dat terwijl vroeger onze hoeden geen naam hadden in den vreemde, zij thans in de Ver. Staten van Noord Amerika ten verkoop worden geadverteerd onder den naam van „*Curaçao Panamahats*". De veronderstelling is gemotiveerd, dat dit een gevolg is van de meerdere zorg, die van Bestuurswege aan onze industrie wordt besteed en aan de omstandigheid, dat men nu hier vrijwel in staat is aan redelijke eischen op het gebied der hoedenindustrie te voldoen.

Door dit alles hoopt de Gemachtigde aangetoond te hebben, dat leiding in deze volstrekt noodig is, wil men niet, dat de industrie verloopt. Deze leiding aan den Heer HENRIQUEZ op te dragen en hem tevens postdirecteur te laten, gaat niet. De werkzaamheden aan de hoedenindustrie verbonden, hebben nu reeds zulke proporties aangenomen, dat het onmogelijk is daaraan nog meerdere of andere opdrachten te verbinden. De steeds aangroeiende correspondentie, (dit jaar bijv. zijn reeds over de 100 brieven en adviezen geschreven) het houden van voordrachten en het bezoeken der verschillende cursussen op de eilanden der kolonie, dit alles zal den leider zooveel werk verschaffen, dat het hem niet doenlijk zal zijn, hier bij nog iets anders behoorlijk te verrichten.

Daarom wordt een traktement van fl 4000 billijk en redelijk geacht. Hierbij komt, dat de Heer HENRIQUEZ niet bereid is om zijne diensten als leider der hoedenindustrie te verleenen tegen een vergoeding van fl 500, daar hij nu reeds een inkomen heeft van fl 3500, en een huis, waarvoor hij een betrekkelijk lage huur betaalt.

Op grond van het boven gezegde geeft de Gemachtigde den Raad in overweging het voorgestelde amendement niet aan te nemen, doch te stemmen voor den post, zooals door het Bestuur voorgesteld.

De Heer **Lansberg** was ook nu nog niet overtuigd.

Het was niet de eerste maal, dat de hoedenindustrie op Curaçao bloeide. Ook vroeger werd er zeer veel geld verdiend met het vlechten van stroohoeden. Maar dat bloeitijdperk heeft slechts kort geduurd en de vlechtindustrie zonk in en werd zoo goed als vergeten. Toen kwam er, nu eenige jaren geleden, weder een nieuwe opleving van de aloude Curaçaosche industrie. Hoe lang echter zal dit tijdperk van bloei duren? Moeten wij ook nu niet verwachten, dat vroeg of laat door verandering van mode als anderzins de hoedennijverheid opnieuw zal verloopen? Dan is het ook niet noodig een blijvenden nieuwen post te creëeren. Een kleine toelage is dus voldoende 't Is toch maar de quaestie van misschien nog een paar jaren. Spreker handhaaft zijn amendement.

De Heer **Boomgaart** heeft ook meermalen over dien goeden ouden tijd hooren spreken. 't Moet werkelijk een gouden tijd geweest zijn, waarin veel afzet van hoeden plaats vond en de verdiensten groot waren.

Wat is echter toen gebeurd?

Door de buitengewone winsten en de vele aanvragen verblind, begonnen de vlechtsters, juist door gemis aan leiding, hoe langer hoe slechter werk te leveren.

De quantiteit gevlochten hoeden was in korten tijd enorm toegenomen, maar de qualiteit werd met den dag slechter. 't Gevolg hiervan was, dat de Curaçaosche stroohoeden in het buitenland een slechten naam kregen, verdere aanvragen uitbleven, de opkoopers met groote hoeveelheden onverkocht bleven zitten, en de industrie verliep.

Ware er toen een goede leiding geweest, dan had het zoover niet gekomen. Om te voorkomen, dat niet opnieuw gebeure, wat vroeger is geschied, moeten wij er voor zorgen, dat onze tegenwoordige industrie, die degelijke leiding, die zij thans bezit, niet verlieze.

Bij stemming werd het voorstel LANSBERG aangenomen met 7 tegen 3 stemmen. De overige artikelen werden alle goedgekeurd.

BOVENWINDSCHE STEMMEN.

Saba, April '13

Met een enkel woord zij hier een man herdacht, die tijdens zijn leven een der meest achtenswaardige en verdienstelijke burgers van Saba geweest is, en thans na zijn verscheiden, in dankbare herinnering blijven zal.

De dood van den landraad Thomas Holm viel op den 12en April. Zijn heengaan was een treurig verlies voor Gouvernement, Kerk en zijn medeburgers. De Anglikaansche kerk mist thans in hem een harer steunpilaren, het Gouvernement een trouw dienaar, die altijd bereid was het te helpen en te steunen, de burgerij een weldoener en leider.

Gedurende ruim 16 jaren was hij landraad op Saba. Niet dat die post van zoo'n groot belang is in het bestuur van het eiland, of dat Holm's landraadschap zich heeft gekenmerkt door bijzonderen invloed op de bloei van Saba; nochthans zijn jarenlang bekleeden van dien post, geeft blijk van een groot vertrouwen, in hem steeds gesteld, en heeft bijgedragen om zijn aanzien en respect, dat hij allen inboezemde, te verhoogen.

Meermalen heeft hij zelfs ad interim aan het hoofd van het eiland gestaan.

Wat hem vooral zoo verdienstelijk en bemind heeft gemaakt, is, dat hij was voor zijn Cuartervolk een leider en weldoener. Bij geschillen over rechten en plichten was Mr. Holm de Scheidsrechter, in moeilijke omstandigheden de raadsman, bij oneenigheid en gekrakeel, de verzoener. Niet zelden, waar de politie niets kon uitwerken, was hij de man, **wiens manend woord men opvolgde.**

Ook een weldoener was hij. Door ondervinding bekend geraakt met practische geneeskunde, was dat in hem een onschatbaar talent, profijtelijk voor het vroeger zoo dikwijls van Dokter verstokene Saba. Voor alles wat een onmiddelijke behandeling vereischte, wendde men zich in die dagen tot Mr. Holm; men riep hem tot de zieken als een ervaren dokter in wien men het grootste vertrouwen stelde.

En altijd was hij bereid voor iederen en alles.

Zonder onderscheid van stand of godsdienst zonder eenig winstbejag, hielp hij allen, die tot hem kwamen of bij wie hij geroepen werd en zeer velen met het schitterendste succes.

Het Gouvernement erkende in deze zijn verdienste en schonk hem voor zijne menschenlievendheid een welverdiende gratificatie.

Moge dien goeden Mr. Thomas loon naar werken geschonken worden en zijn naam in dankbare herinnering blijven bij allen.

Gasten zijn ons op onze eenzame rots altijd hoogst aangenaam. Zij brengen immer iets goeds, hetzij in der daad, of te wel in de schraler vorm van beloften.

Een onwelkome visite hebben wij den laatsten tijd echter ook gehad, zoo eene, die men het liefst „belet" geeft: de griep, alias influenza. Geen huis, wat er niet door is bezocht, geen mensch is er aan ontsnapt. Van alle kanten oorverdoovende griepsontboezemingen. Onze Geneeskundige heeft er de handen weer mede vol, niet zoo erg, als het indertijd ZEd in de Curaçaosche benedendistricten verging, nochthans hebben tegen deze ziekte zijn vaardige handen menige medicijnflesch gestopt en menig poedertje gevouwen.

Berichten uit de Kolonie.

Pastoor v. d. Elsen.

Volledig hersteld is de Zeereerw. Pater M. v. D. ELSEN, Pastoor der Rozenkranskerk op Pietermaai, Woensdagavond in zijn parochie teruggekeerd. De parochianen toonden hun dankbaarheid jegens God en hun aanhankelijkheid aan den algemeen geachten Pastoor op zeer treffende wijze. Donderdagmorgen, den H. Sakramentsdag, was de groote, ruime kerk eivol, ofschoon dit feest eerst Zondag a. s. in de Missie gevierd wordt. Een der hoofdmotieven tot deze buitengewone opkomst mag derhalve wel gerekend worden te zijn de algemeene vreugde over het herstel van den beminden Pastoor. Honderden en honderden naderden tot de H. Tafel.

Om half zeven kwam Pastoor v. d. ELZEN aan het rijk versierd altaar de H. Mis van dankbaarheid opdragen, daarbij geassisteerd door de Eerw. Paters SARIS en v. TEEFELEN, als diaken en sub-diaken, terwijl de Weleerw. Paters JANSEN en POIESZ als cantores fungeerden. Het koor voerde op verdienstelijke wijze een meerstemmige mis uit.

Na de H. Mis werd de lofzang *Te Deum* gezongen.

Van 9—10 uur 's morgens en van 5—6 's namiddags hield de Pastoor receptie, welke zeer druk bezocht werd.

Meermalen werd daarbij den hersteldon zieke bloemen aangeboden.

Ook niet-Katholieken hebben be wijzen van waardeering gegeven, welke mede zeer op prijs werden gesteld.

Onderwijs.

Zaterdag ll. hebben nog examen afgelegd:

Voor 't Engelsch de Dames V. I. C. v. EPS. B. R. PRINS, en H. F. E. STEL.

Onze gelukwenschen.

Compania Anonima.

de Navegacion Fluvial y Costanera de Venezuela doet onze haven niet meer aan. De *Manzanares* gaat voortaan direct van La Guaira via Puerto Cabello, La Vela de Coro naar Maracaibo.

Een heel verlies voor onzen handel, en het vreemdelingenverkeer.

Wat mag toch de oorzaak zijn van deze wijziging in het vaarplan?

Diplomatieke Betrekkingen.

Het gele boek van Venezuela is verschenen, maar wij vinden er geen woord in over het weder aanknoopen van vriendschappelijke betrekkingen met Nederland. Toch had men redelijk daarover iets verwacht.

Jaren geleden werd dezelfde gezant PAUL zoowel naar Frankrijk als naar Nederland afgevaardigd om de tractaten voor te bereiden. Het tractaat met Frankrijk moet dezer dagen door het Congres worden goed gekeurd, over Nederland spreekt men niet eens.

Toch is het van onberekenbaar nut voor Curaçao, dat ten spoedigste een vriendschaps- en handelsverdrag met Venezuela wordt gesloten.

Welkom!

Met de *Philadelphia* is Woensdag ll. de Heer JORGE LUNA OSPINA, Consul van Colombia, hier teruggekeerd.

Kustwachters.

Colombia heeft bij de firma VARNOW & Co drie booten gekocht en ze als kustwachters ingericht. Het toezicht schijnt verscherpt te zijn.

De tijdschoten

worden nu weder gelost vanaf het fort Nassau. Het kruit en dynamiet werd verleden week overgebracht naar het nieuwe kruithuis op Mundo Nobo. Een paar maanden geleden moest deze ontplofbare stof tijdelijk op het fort Nassau worden geborgen, toen de werkzaamheden aan het eilandje in het Schottegat een aanvang namen en het kruithuis overging aan de firma S. E. L. MADURO & SONS.

De Zandzuiger

is toch op komst. De *C. Ct.* verneemt, dat het Bestuur telegrafisch bericht heeft ontvangen van het vertrek van de Kaapverdische eilanden op 18 Mei ll.

Wetende, dat de zuiger 24 April Brest is binnengeloopen, moeten we uit dit tweede bericht besluiten, dat de lekage zeer gering was en spoedig verholpen, alsmede, dat de reis verder zeer gunstig was.

We zullen nu spoedig bericht kunnen ontvangen uit Suriname en dan is de zwaarste reis achter den rug.

Automobiel.

No. 22, eigendom van den Heer E. M. PENSO, is gearriveerd.

Curaçao wordt langzamerhand te klein voor zooveel auto's.

Regenval.

gedurende de maand April 1913.

Fort Amsterdam	3.6	m.M.
Westpunt	17.7	„
Plantage Siberie	12.4	„
Kl. Sta Martha	0.	„
Hoffi Abao	5.4	„
Cas Chikito	0.	„
Sta. Maria	5.4	„
Groot St. Joris	0.	„
Santa Rosa	3.	„
Beekenburg	0.	„

't Is weinig. Gelukkig, valt er dezer dagen volop in Venezuela. 't Is te hoopen, dat wij ook een randje krijgen van die zware regenwolken die door de hooge bergen van de Kust worden tegengehouden.

Van morgen begon het al aardig te stofregenen.

Voor de regenbakken zou het een zegen zijn, als er weer eens een flink buitje kwam.

Dankbetuiging.

Ontvangen van de Agentuur K. W. I. M. een circulaire der eerste 5 te verwachten booten.

Onzen dank aan den Heer C. S. Gorsira J. P. Ez. Agent dezer Lijn.

Een Protest.

Met genoegen hebben wij gezien, dat verschillende collega's, in navolging van een zekeren JUAN FEURTE in LISTIN DIARIO, geprotesteerd hebben tegen de willekeurige quarantaine-maatregelen in het laatst van April door den Geneeskundigen Raad van St. Domingo genomen tegen de schepen komende van Curaçao.

Dit geschiedde om reden dat er besmettelijke ziekte heerschte op Sta Martha (Comlombia) en Curaçao met die haven een geregeld verkeer onderhoudt.

Het strekt onzen Geneeskundigen Raad tot een niet geringe eer, dat aldaar een Dominikaan openlijk durft te schrijven, dat men op Curaçao nog betere maatregelen neemt dan op Sto Domingo zelf om alle besmettig te voorkomen en dat onze autoriteiten met zooveel voorzichtigheid en ijver te werk gaan, dat Curaçao, wat zijn hygienische voorzorgsmaatregelen betreft, door geen enkele haven in de Antillen wordt overtroffen, ook niet door de Ver. Staten van N. Amerika.

Officieele berichten.

De heer F. A. Simmons is benoemd tot lid van de commissie van administratie over de gevangenis op Saba.

Aan den hoofdbrievenbesteller op het postkantoor alhier N. I. Heyzer, is tot verder herstel van gezondheid, een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den brievenbesteller op het postkantoor alhier I. Alvarez is op zijn verzoek eervol ontslag uit's lands dienst verleend; de hulpbrievenbesteller B. I. Stokkel is benoemd tot brievenbesteller 2de klasse; en A. C. Heyser tot hulpdrievenbesteller op het postkantoor alhier.

Aan den onderwijzer 4de klasse op Aruba A. E. Goilo is wegens gewichtige redenen een maand verlof verleend.

Het aan den Chef van het kunststation voor D. T, op Aruba, C. A. Beaujon verleend verlof is verlengd tot op den dag van zijn aankomst aldaar, onder bepaling, dat hij niet later dan 24 dezer naar Aruba moet vertrekken.

Aan den kommies 1ste klasse der belastingen op Aruba, G. M. van der Dys, is tot verder herstel van gezondheid, vierten dagen verlofsverlenging verleend.

„Volstrekt niet, antwoordde Deyman. Het zal u wel hard vallen hierin uw echtgenoot niet te erkennen, maar als uw man zich onredelijk tegen Gods gebod blijft verzetten hebt gij slechts hierin uw plicht van moeder te vervullen en bedenk wel, dat gij vóór alles aan God moet gehoorzamen, die zonder twijfel wil, dat uw kind het H. Doopsel zal ontvangen."

„Maar hoe dan te ontkomen aan de moeielijkheid, dat alleen bij gevaar van sterven iedereen mag doopen; ik hoop, natuurlijk, dat Anna niet zal sterven en zoolang dit gevaar niet bestaat, kan geen onzer haar het H. Doopsel toe dienen."

„Mag ik u op mijne beurt ook eens een geheim mededeelen," vroeg nu Deyman, terwijl hij Anna onderzoekend aanzag?

„Gij kunt op mij rekenen, was haar antwoord, wat gij mij vertelt, gaat met mij het graf in, en nooit, nooit, zal ik er misbruik van maken!"

„Welnu dan, zoo begon Deyman. ik vertrouw u, omdat ik u ken als iemand met een edel hart en vast karakter. Men had mij medegedeeld, een drietal jaren geleden, dat er in de mijnen van Cornwall veel veroordeelden waren, die den katholieken Godsdienst beleden en dikwijls, op hun sterfbed naar een Priester verlangden."

„Maar gij zijt toch geen Priester, onderbrak hem Anna?"

„Ja dat ben ik," was zijn antwoord.

„O, God, zoo riep Anna uit, waarom wist ik dit niet vroeger! Waarom hebt gij het mij niet medegedeeld, toen wij in Helstone waren, bij het sterfbed van mijn vader!"

„Omdat ik daar toen niet noodig was en ik vreesde met mij bekend te maken, daardoor mijn leven nutteloos in gevaar te zullen stellen, was het antwoord van Deyman; niemand dan zij, die ik op mijn sterfbed bijsta, deel ik het mede."

„Nu begrijp ik, wat me tot heden een raadsel was! Ik kon maar geen verklaring vinden van het feit, dat ik in u al mijn vertrouwen stelde; gij waart mij vreemd, geheel en al; op zeer toevallige wijze leerde ik u kennen en ik voelde me tot u getrokken; ik had steun noodig op mijn lijdensweg, en God zendt me u, een Priester, om mij dien steun te verleenen. O God, hoe ondoorgrondelijk zijn uwe wegen!"

„En ik op mijne beurt, hernam Deyman, ik begreep, dat ik u moest troosten; dat God mij had aangewezen, om u langs moeielijke paden den weg naar den Hemel te wijzen. En is het u nu duidelijk, waarom ik u dit alles mededeel?

„Ja, antwoordde Anna, de Priester is de eigenlijke Bedienaar van het H. Doopsel; mijn kind kan dus thans, ook buiten stervensgevaar, door u in den schoot der Katholieke Kerk worden opgenomen!

„Ja, hernam Deyman; wilt gij, dat ik Anna het H. Doopsel toediene?"

„Zeer zeker," was haar antwoord.

Anna bracht nu alles in gereedheid; en toen Deyman het water uitstortte over het hoofdje van het kind, terwijl Anna het in hare armen droeg, en Deyman met priesterlijke waardigheid de woorden der doopformule uitsprak, blonken er een paar tranen van dankbaarheid en vreugde in haar moeder-oog; ze dacht: wanneer zal ik zelf een zelfde geluk genieten?

Ze had haren stervenden vader beloofd Katholiek te zullen worden.

Ze was het Katholieke Geloof goed gezind, maar nog niet voldoende van zijne waarheid overtuigd. Om tot deze overtuiging te komen, zal ze nog een harden strijd te strijden hebben!

(Wordt vervolgd.)

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Marthina Baron, Antonia de Da Costa Gomez, Talina Delymbor; Avelino Escobar Saint 2, David Figueroa, Rosalinda Janse, Bernardo Alberti, Gisbert P. de Windt, Rosalia Gruning, A. P. Joncas, Catrin Leor, Francuelina Naar, Robertu Peas, Ant. Pietersz, Ontina Raven, Elisa Romero, Anita Rotustan, Helena Simon, Georgina Suarez, Anita Surka, Leonor Selie.

Aangeteekende stukken: Jacob Reyna (rebut)

Drukwerken: Bernardino de Orihuela, C. N. Nelemans, Ant. Pietersz.

Niet voor verzending vatbaar een briefkaart met onvolledig adres. Señor Federico Tweese ......

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 23 Mei 1913.

AARDNOTEN (Pindas) per KG		0.22
ZOUT per vat van 180 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	,,	0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1ste kw.	,,	0.70
id. per KG. 2e kw.	,,	0.60
HUIDEN per K.G.	,,	0.65
GEITENVELLEN per K.G.	,,	1.20
WOL per K.G.	,,	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	,,	0.55
BEENDEREN per K.G.	,,	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	,,	0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):		
Kwaliteit No. 1 per dozijn	,,	3.87½
,, ,, 1 (gebleekt) ,, ,,	,,	4.
,, ,, 2 ,, ,,	,,	5.
,, ,, 3 ,, ,,	,,	—
,, ,, 3 ,, ,,	,,	—
,, ,, 4 ,, ,,	,,	7.—
,, ,, 5 ,, ,, OLA	,,	—
,, ,, 6 ,, ,,	,,	8.
,, ,, 7 ,, ,,	,,	9
,, ,, 8 ,, ,, OLA	,,	9
,, ,, 9 ,, ,,	,,	12.50
,, ,, 10 ,, ,, OLA	,,	12,
,, ,, 11 ,, ,,	,,	15.
,, ,, 12 ,, ,, OLA	,,	15
,, ,, 13 ,, ,,	,,	15
,, ,, 14 ,, ,, OLA	,,	
,, ,, 15 ,, ,,	,,	15

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in 't fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

326 ratten
11.665 muizen.

Uit de naburige Republieken.

Brandstof-voorziening bij het Kanaal van Panama.

— De regeering der Vereenigde Staten van Amerika deelt het volgende omtrent hare plannen, de brandstofvoorziening bij het Panama-kanaal betreffende, mede;

Steenkolen. Een bepaald terrein zal gereserveerd worden voor het opslaan van steenkool, zoowel door particulieren als door maatschappijen, terwijl in de behandeling van dit terrein door de regeering geen verschil zal bestaan met die van de terreinen door de regeering zelf geexploiteerd. Dientengevolge zullen particulieren en maatschappijen niet genoodzaakt zijn baggerwerkzaamheden uit te voeren, kaden aan te leggen of machinerieën aan te schaffen. De kosten voor het laden en lossen der steenkolen zullen, naar verwacht wordt, volgens een billijk tarief berekend worden voor de verschillende particulieren en maatschappijen. Bovendien zal in rekening worden gebracht eene belasting, ongeveer gelijk aan de rente voor het kapitaal, dat aan bedoeld terrein ten koste is gelegd. Naar verwacht wordt, zullen deze plannen tot uitvoering komen vóór 1 Januari 1915.

Olie. Na het gereedkomen der terreinen voor de steenkool-bunkering, zullen in overeenstemming daarmede de terreinen uitgerust worden voor olie-verstrekking. Maatschappijen zullen eene vergunning moeten vragen voor land, waarop zij hare tanks kunnen bouwen en vervolgens pijpleidingen aanleggen naar de oliekaden en pompen. De particulieren en maatschappijen zullen belast worden met een uniform en billijk tarief per vat olie, welke naar of van de schepen van of naar hunne tanks gepompt wordt.

Lichters. De Vereenigde Staten zullen een groot aantal lichters, zoowel voor steenkolen- als voor oliegebruik, aan beide zijden van het kanaal in voorraad hebben.

Voorloopige olie-opslagplaatsen. De plannen bestaan om op de kaden 13 en 14 te Christobal oliepompen en een dubbel stel pijpleidingen aan te leggen, totdat de permanente opslagplaatsen gereed zullen zijn. Eveneens zal zulk eene voorloopige opslagplaats gemaakt worden te Balboa.

Aanvragen voor opslagruimte. Alle particulieren en maatschappijen, welke opslagterreinen zoowel voor steenkool als voor olie wenschen te verkrijgen, moeten aan de autoriteiten van het Panama-kanaal voldoende bewijzen kunnen overleggen, dat zij in staat zijn om de door hen voorgestelde handelingen naar behooren te kunnen vervullen.

(*Uit mededeelingen van Wnd. consul Sasso te Panama.*)

VENEZUELA.

Buitenlandsche handel van Venezuela in 1911.

Aan het tijdschrift „Süd und Mittel-Amerika" wordt het volgende ontleend.

De buitenlandsche handel van Venezuela had in 1911 eene waarde van 212 845.978.15 bol. (1), tegen 157.181.984.01 bol. in het voorafgaande jaar. In- en uitvoer hebben beide tot deze toeneming bijgedragen, zooals uit het volgende staatje blijkt, (waarde in bolivar):

Jaren	Invoer.	Uitvoer.
1911	95 310.308.46	117.535.666.69
1910	64.184.206.63	92.997.777.89
	+ 31.126 101.83	+ 24.527.889.31

Als leveranciers in Venezuela staan weder Groot-Britannië en Noord-America vooraan; daarop volgen Duitschland, Frankrijk, Nederland, Spanje en Italië.

Onder de invoerartikelen nemen katoenenstoffen de eerste plaats in, zooals uit de volgende tabel moge blijken (waarde in bol.)

INVOER IN 1911.

Artikelen.	Waarde.	Artikelen.	Waarde.
Katoenen stoffen.	26.353.230	Wijn.	1.546.422
Meel.	3.835.919	Machinerieën.	1.473.605
Drogerijen en geneesmiddelen.	2.491.275	Garens.	1.282.850
Rijst.	1 894.510	Petroleum.	679.365
Boter.	1.696.460	Ham en spek.	285.175

Van het aandeel der verschillende Venezolaansche havens in den buitenlandschen handel in 1911 geeft het volgende overzicht een denkbeeld (waarde in bol.);

Havens.	Invoer.	Uitvoer.
La Guayra	41.809.505.50	20.532.200.65
Maracaibo	20.09 .408 61	34.565.996
Puerto Cabello	17.537.531.20	27 342 994
Ciudad Bolivar	10.816.912.62	23.863.417.95
Carupano	2.473.647.32	3 939.797
La Vela	1.034.832.80	1.401.176
Caño Colorado	627 284.78	2.069.445
Puerto Sucre	286 909	668 600.05
Cristóbal Colón	246 734.73	2 388.911
Pampatar	190.198.32	460.114
Guanta	175.173.58	363.015
Imataca	19.170	?

Het volgende staatje geeft een overzicht van den uitvoer der voornaamste exportartikelen in 1911, vergeleken met 1910 (waarde in bol.)

Uitvoerartikelen.	1910	1911.
Koffie	41.713.856	59.016.625
Cacao	17.521.938	18.659.956
Balata	11.567 369	12.689 478
Leder en vellen	4.831.503	6.049.127
Goud	1.604.553	3.337.886
Geitenvellen	1.970.561	2.654.493
Caoutchouc	4.414 193	2.667.910
Reigerveeren	697.378	1.604.423
Asphalt	948.876	1.386.184
Kopererts	785.000	1.310.400
Vee	1.004.353	1.081.046
Divi-divi	549 011	835.424
Suiker	766.049	744.646
Bevroren vleesch	893.915	540.316
Wildleder	279.308	296.901
Zout	68.100	290.465
Capaivabalsem	225.949	[illegible]
Paarden	409.130	242.500
Kokosnoten	59.851	219.461
Katoen	65.550	219.226
Veeren	177.577	179.866

Naast de sterke stijging bij de meeste exportartikelen, valt bijzonder op de afneming in den uitvoer van caoutchouc, waarin in de verschillende berichten geene verklaring gegeven wordt.

Dominicaansche Republiek

Uitvoerhandel der Dominicaansche republiek in 1911 en 1912.

De totale uitvoer van deze republiek vertegenwoordigde in 1912 eene waarde van $ 12.385.248 (Am. goud) tegen $ 11.004.905 (Am. goud) in het voorafgaande jaar. De export was gericht naar de volgende landen (waarde in $ Am. goud):

Landen van bestemming.	1911	1912
Ver. Staten van Amerika	5.760.824	7.274.606
Groot-Britannië	763.881	1.242.890
Duitschland	2 946.858	1.774.049
Frankrijk	1.080.706	933.212
Italië	8.897	26.999
Cuba	20 907	15.429
Puerto Rico	51.529	48.220
Andere landen	371.304	1.069.753

Bij de beschouwing van bovenstaande cijfers moet er rekening mede worden gehouden, dat in het cijfer der Vereenigde Staten van Amerika ook is begrepen de waarde van den uitvoer der vele artikelen, welke via New-York naar Europa en naar New-York „voor orders" worden verscheept. Toch is de uitvoer naar de Vereenigde Staten gestadig toenemende. De achteruitgang van den export naar Duitschland is voornamelijk toe te schrijven aan den slechten uitslag van den tabaksoogst van 1912.

Van den uitvoer der verschillende artikelen geeft het volgende staatje een overzicht:

	Hoeveelheid 1911		Waarde	Hoeveelheid 1912		Waarde
Vee	—		93.996	—		60.035
Bananen	389.841	bossen	194.759	223.492	bossen	111.746
Cacao	19.827.561	Kg.	3 902.111	20.832.609	Kg.	4.248.724
Grondstoffen	—		101 986	—		49 401
Kokosnoten	534 993	,,	11.681	650.586	,,	12.535
Koffie	1.735.394	,,	319.142	2.259.147	,,	566 167
Copra	73.958	,,	5.922	22.938	,,	1.899
Gommen en harsen	44.736	,,	8.259	24.505	,,	8.663
Vellen	103.841	,,	79.542	133.284	,,	97.181
Huiden	304.656	,,	104.303	347.332	,,	122.391
Honig	125.988	gall.	58.846	161.130	gall.	77 451
Suiker (ruw)	85.680.469	KG.	4.159.733	88.775.297	Kg.	5.841 357
Tabak	13.831.189	,,	1.421.424	5.754.649	,,	670.357
Sigaren en sigaretten	—		35 730	—		11.820
Katoen	170.414	,,	46.866	350.042	,,	101.298
Jute e. d.	—		19.546	—		18.262
Was	306.928	,,	163.317	266.801	,,	148.700
Mahoniehout	851	tons	16.246	487	tons	11.753
Pokhout	2.882	,,	60.703	3.221	,,	63.142
Andere houtsoorten	—		64.288	—		51.581
Diversen	—		125.156	—		110.870

Mededeeling van den Heer SENIOR, Consul op Sto. Domingo.

STO. DOMINGO.

De douane van S. Pedro de Macoris heeft in de maand Maart ontvangen:

Aan invoer	$ 63.013.66
Havenrechten	2.721 69
Uitvoer	945.88
Accijnzen	1.001.16
Zegels	448 59
totaal	$ 68.130.98

Ingevoerd werd voor een waarde van $ 136.580.28
Uitgevoerd ,, $ 573.822.15

Uitgeklaard werden
21 vreemde stoomschepen
25 Dominikaansche ,,
82 ,, zeilschepen

HAITI.

Bouw van eene kade te Aux Cayes

— Volgens de „Daily Cons. and Tr. Rep." is de staatssecretaris voor Openbare Werken van Haïti gemachtigd eene openbare aanbesteding te houden voor den bouw in de haven van Aux Cayes van eene kade van gewapend beton of ander materiaal, dat de eigenschappen van sterkte en duurzaamheid bezit. De kade moet zóó worden gebouwd, dat schepen van de grootste tonnenmaat, varende in de Haïtiaansche wateren, daaraan kunnen worden gemeerd.

Resid. Bode 30 April. ll.

— *Zonderlinge geluiden.* Op Haïti wordt sedert eenigen tijd een zeldzaam gedruisch gehoord, dat de bevolking zeer verontrust. Het komt vooral in het westelijk gedeelte van het eiland voor in de omgeving van de La Sellebergen, een 6 á 7000 voet hoog kalksteengebergte van vulkanischen oorsprong. Waardoor het geluid ontstaat is nog niet uitgemaakt. Het is echter mogelijk, dat het uit een onderaardsch, proces tusschen de verschillende aard- en steenlagen voortkomt. De inboorlingen brengen het geruisch met op handen zijnde aardbevingen en stormen in verband.

Het geluid wisselt in sterkte en aard af; soms doet het aan een zwaargeladen wagen denken, die over de keien rolt, dan hoort men het weer als van 't rollen van een ver verwijderden donder, ook klinkt het somtijds als kanonschoten, om dan weer te doen denken aan het gekletter van den regen of aan het gieren en fluiten van een stormwind door een bosch. Het meest verontrustende is, dat deze geluiden bij het mooiste weer en bij volkomen windstilte optreden. Op sommige plaatsen, waar 't geluid een locaal verschijnsel is, kon de plaats, waar het vandaan kwam, nauwkeurig worden bepaald. Zij ligt bijna altijd aan den voet van de La Sellebergen.

In eenige stadjes ten noordoosten van Port-au-Prince gaf dit geruisch tot een eigenaardige vergissing aanleiding. Men geloofde in de nabijheid van deze stadjes duidelijk kanonvuur te hooren, wat tengevolge had, dat het garnizoen gewaarschuwd werd en troepen uitgezonden werden om in de naburige steden de rust te herstellen.

Vooral 's nachts dragen deze geluiden een zeer verontrustend karakter en dragen er niet weinig toe bij de licht voor bijgeloof ontvankelijke bevolking angst en schrik in te boezemen.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

Japan en de Vereenigde Staten.

Onder telegrammen vonden wij reeds medegedeeld, dat in Japan groote ontstemming heerscht over de houding van den staat Californië tegenover de Japansche imigranten. De kwestie is niet van recenten datum; integendeel, sinds jaar en dag weert de staat Californië zich tegen de Japansche landverhuizers met wetsvoorstellen die voor het Japansche volk een beleediging zijn en tegelijk ook de rechten, welke de Japanners tot nu toe in dezen Amerikaanschen staat bezaten, gevoelig bekorten. Thans is weer een wetsvoorstel ingediend — en reeds door het Californische Lagerhuis aangenomen, — waardoor het voor Japanners onmogelijk wordt grondbezit in den staat te verkrijgen en waardoor tevens ook de onderdanen van andere naties getroffen worden.

Volgens dit wetsontwerp toch kunnen vreemdelingen in Californië niet langer dan een jaar grondbezitters zijn, zoo ze in dit jaar niet tot Californische staatsburgers zijn genaturaliseerd. Op te merken valt, dat Japanners dit recht niet kunnen verwerven. Maar niet alleen de Japanners lijden door deze wetgeving, ook de talrijke Italianen, Duitschers, Zwitsers enz. ondervinden er de schade van. Reeds heeft de Italiaansche regeering — en verschillende andere regeeringen zullen dit voorbeeld volgen — de noodige stappen gedaan, en wellicht zal dit niet te vergeefs zijn gebeurd. Of echter de Japansche regeering succes zal hebben? Men twijfelt er aan. Op de eerste plaats, wijl de haat tegen de Japanners zeer groot is, tweedens omdat men Japan kan verwijten, dat het zelf het grondbezit aan vreemdelingen niet toekent.

Japan doet stappen bij de regeering in Washington, maar deze staat machteloos. Het is het gevolg van het al te democratische karacter der Amerikaansche grondwet. De afzonderlijke staten zijn namelijk in zulke mate onhankelijk van de unie, dat zij zelfs wetten kunnen uitvaardigen, die de internationale positie van de Vereenigde Staten danig in het nauw brengen.

„Als de Heer het huis niet bouwt, arbeiden de bouwlieden te vergeefs."

De waarheid dezer door den Koninklijken Profeet verkondigde voorspelling rijst in zonneklaren luister voor den geest van ieder geloovig Chisten, bij het beschouwen der vredestrevingen van anti-Christelijke staatslieden in verband met het Oostersche vraagstuk, waarop sinds geruimen tijd geheel Europa, met angst en vrees in het hart, het oog gevestigd houdt. Waarom is de Oostersche quaestie tot op den huidigen dag onopgelost gebleven, en de bloedige Balkan-crisis niet bezworen, vooraat het te laat was? Omdat verschillende groote Europeesche mogendheden, jegens elkaar met naijver en wantrouwen bezield, slechts het stoffelijke welzijn en niet tevens het geestelijke van hun land beoogen!

Frankrijk kan het nog maar steeds aan Duitschland niet vergeven, dat dit hem in 1870 twee zijner schoonste provincies ontnomen heeft. Zulks blijkt voor de zooveelste maal duidelijk uit de recente benoeming van Delcassé een oud-minister van Buitenlandsche Zaken, tot gezant te St. Petersburg, die een negental jaar geleden naar aanleiding der Marokkoquaestie haast een oorlog tusschen Frankrijk en Duitschland ontketend heeft.

Rusland en Oostenrijk slaan elkaar sinds tal van jaren met Argusoogen gade en hebben nog niet zoo heel lang geleden zelf hun leger op voet van oorlog gebracht, teneinde elkaar het vaster nestelen op het Balkan-schiereiland te beletten.

De Italianen zijn nog voordurend bezield met de idee, om Triëst en andere deelen der Donau-Monarchie, waar een groot deel der bevolking zich van de Italiaansche taal bedient, ter gelegener tijd aan Oostenrijk-Hongarije te ontnemen. Uit blijkbare vrees, dat anders Italië met Frankrijk en Rusland gemeene zaak maken zal, hetgeen haar op het verlies niet alleen van Triëst en andere Italiaansche plaatsen maar ook van Bosnië en Herzegowina te staan zou kunnen komen, heeft de Donaumonarchie zich laten vinden, om Italie als derde lid in het met Duitschland gesloten bontgenootschap op te nemen.

De steeds fellere concurrentie en grootere schade, welke de eertijds in de handelswereld oppermachtige Engelsche groot-industrie niet alleen op de buitenlandsche, maar ook op de eigen vaderlandsche markten sinds het begin der jaren 1890 van de Duitsche nijverheid ondervindt, zijn ongetwijfeld de voornaamste beweegredenen, waarom John Bull met Frankrijk en Rusland een „drievoudige overeenkomst" gesloten heeft.

Om aan het „drievoudig verbond" en de laatstbedoelde „drievoudige overeenkomst" meer kracht bij te zetten, leggen de Europeesche grootmachten op de schouders harer onderdanen ten behoeve van het defensiewezen steeds zwaarder financieële en personeele lasten. Hoewel de legers van Duitschland en Frankrijk bereids resp. 690.000 en 582.948 manschappen tellen, en de jaarlijksche kosten van het defensiewezen dier beide rijken op onderscheidenlijk 1126 en 887 millioen frcs. begroot moeten worden, zullen toch de onderdanen van Keizer Wilhelm en de inwoners van Frankrijk binnenkort verplicht worden in den vorm van circa een half milliard frcs en ettelijke duizenden manschappen voor leger- en vlootuitbreiding tot nieuwe zware offers.

Een ander bewijs voor het onderlinge wantrouwen is, dat John Bull een post van zes millioen heeft uitgetrokken voor het bouwen eener luchtvloot.

Wel is waar, is de door minister Edward Grey in het Engelsche Lagerhuis afgelegde verklaring, dat, indien Montenegro en Servië de rechten en vrijheden der Katholieke inwoners van het door hen bezette Turksch gebied niet erkennen, en aan het bloedvergieten in Albanië geen einde willen maken, zij de sympathie van Engeland geheel verliezen zullen, wel in staat, de waarachtige vredesvrienden tot dankbaarheid te stemmen. Maar het door den Russischen ambassadeur op de Londensche gesanten-conferentie uitgebracht protest tegen de door de groote mogendheden tot den Balkanbond gerichte aanmaning om de vijandelijkheden te staken, en Albanië te ontruimen, is een onwraakbaar bewijs te meer er voor, dat het tusschen de groote Europeesche mogenheden voor het behoud van den vrede in ons werelddeel gesloten compromis, alles behalve heerlijke en meesterlijke composities en zoetklinkende melodieën te hooren geeft.

Waaraan is het te wijten, dat in het bijzonder Rusland oog, noch hart er voor heeft, dat zijn Balkan-politiek sinds langer dan een menschenleeftijd een allesbehalve gunstigen invloed op het handhaven van den vrede niet alleen in het Zuidoostelijk, maar ook in het andere deel van Europa uitgeoefend heeft? Op deze vraag kan redelijkerwijs geen ander antwoord gegeven worden dan: Heb- en heerzucht, alsmede fel anti-papisme hebben sinds onheugelijke jaren het Russische gouvernement en vooral het door de schismatieke geestelijkheid opgestookte Russische volk zoodanig met blindheid geslagen, dat zij blijkbaar alle begrip voor vrede verloren hebben.

In het tegenovergestelde geval zouden toch de heerschers in het Russische Czarenrijk bij hun strevingen naar bevordering der rust, orde, welvaart en grootheid van hun vaderland zich niet vergrepen hebben aan de gewetensvrijheid, de eigendommen en het leven der Poolsche en andere Katholieke onderdanen van den Czaar, maar de bedoelde vrijheden en rechten zooveel mogelijk geëerbiedigd hebben.

Wie n.l. de meening gekoesterd mocht hebben, dat het Russische gouvernement in de laatste jaren tot het inzicht gekomen was, dat er voor het heelen van de tallooze geslagen wonden geen beter middel was, dan den Katholieken, in plaats van ze zooals in de vorige eeuw te vuur en te zwaard te vervolgen, dezelfde rechten en vrijheden te schenken als den schismatieken, zal ongetwijfeld wel tot andere gedachten gekomen zijn bij kennismaking met het bericht dat Katholieke priesters, die gestraft zijn wegens overtreding van het verbod nopens het opnemen van schismatieken in de Moeder schoot der Kath. Kerk, evenals de leden van revolutionnaire partijen, buiten de tijdens het Romanof-jubileum voor politieke gevangenen afgekondigde amnestie vallen.

Uit het in de gevangenis-stoppen van en uit de gratie-weigering aan Kath. geestelijken, wien geen andere misdaad (?) ten laste gelegd kan worden, dan dat zij den wensch van schismatieken, om in de Kath. Kerk opgenomen te worden, inwilligen, zijn tevens onwraakbare bewijsgronden te putten voor het goed recht der stelling: De Montenegrijnsche en Servische schismatieke priesters en dito soldaten zouden het onlangs wel niet gewaagd hebben te Djacova Katholieke Albaneezen tot geloofsafval te dwingen en Pater Palic den marteldood te doen sterven, indien zij niet de overtuiging hadden gehad, dat het Russisch gouvernement wel zorgen zou, dat zij wegens het plegen dier gruwaldaden niet gestraft worden.

De op czaar Alexander II en andere in Rusland gepleegde nihilistische boeyenstukken houden echter evenals de gewelddadige dood van den Griekschen koning George voor de Balkanstaten de ernstige waarschuwing in:

Wanneer zij in plaats van de anarchistische woelingen te onderdrukken en in den kiem te smoren, vooral door het bevorderen van de geestelijke en stoffelijke volkswelvaart tegelijkertijd maar voortgaan de vrije uitoefening van den Kath. godsdienst te belemmeren, en de rechten hunner Kath. onderdanen te schenden, dan zal de terugkeer van de rust der orde of m. a w. van den vrede, binnen hun grenspalen wel een vrome wensch blijven; want als de Heer het huis niet bouwt, arbeiden de bouwlieden te vergeefs!"

Curaçao Water Distillatie Inrichting.

Door een gebrek aan de machinerieën voor het condenseeren van putwater zien wij ons, zeer tot onze spijt, genoodzaakt de werkzaamheden aan de Inrichting voor een paar dagen stop te zetten.

Om het Publiek nu niet geheel en al zonder water te laten, zullen wij gedurende dezen tijd putwater in plaats van gedistilleerd water leveren tegen **f 1.50** de **1000** liter.

Curaçao, 23 Mei 1913.

De Concessiehouders

S. E. L. MADURO & SONS.

St. Thomas-kring.

Donderdagavond 29 Mei a. s. Gewone vergadering in het lokaal der Vereeniging Kerkplein-Overzijde.

Aanvang 8 uur 's avonds.

De Directeur

P. fr. R. J. C. WAHLEN.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Sept. 1911 t/m 28 Februari 1912 onder No. **6237 E**, t/m No. **4622 G** zal plaats hebben op *Donderdag*, den **29**sten **Mei** a. s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 26 April. 1913

De Voorzitter.

A. JESURUN.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 17 MEI — 31 MEI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Prins Willem I	A R Nijboer	17 Mei	New-York	18 Mei	Amsterdam
Philadelphia	H Highborn	20 „	La Gauyra	21 „	New-York
Merida	A Johanson	21 „	Maracaibo	21 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	24 „	New-York	24 „	Maracaibo
Prins Willem IV	P C v d Graaff	24 „	Amsterdam	25 „	New-York
Merida	A Johanson	26 „	Maracaibo	26 „	La Guayra
Merida	A Johanson	28 „	La Guayra	29 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	29 „	Maracaibo	29 „	New-York
Caracas	Furst	29 „	New-York	29 „	La Guayra
Prins Maurits	P Koningstein	1 Juni	New-York	2 Juni	Amsterdam
Toscana	F Ferraro	16 Mei	Colón	17 Mei	Génova
Manuel Calvo	J Bonet	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Bavaria	K Graalfs	19 „	Pto Colombia	19 „	Hamburg
Cheruskia	R Kuttert	19 „	Cuba	19 „	Hamburg
Antillian	Davies	25 „	Liverpool	25 „	Galveston
Citta di Torino	D Casella	28 „	Génova	28 „	Colón
Patagonia	H Schuster	2 Juni	Hamburg	4 Juni	Hamburg
Odenwald	C Segebarth	4 „	Pto Colombia	5 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Maria Leoncita	17 Mei	Vela de Coro	*Meteor H*	17 Mei	Maracaibo
Viuda Alegre D	18 „	Ponce	*Perla de Ozama*	18 „	Sto Domingo
Rosa Maria H	18 „	Aruba	*Virginia H*	19 „	Vela de Coro
Olga Lucila C	19 „	Rio Hacha	*Rosa Maria H*	19 „	Aruba
Sophia H	20 „	Bonaire	*Estelle H*	20 „	Isl Barlovento
Gacela H	21 „	Maracaibo	*Maria Leoncita*	21 „	Vela de Coro
Diana V	20 „	Maracaibo	*Aboona H*	21 „	Maracaibo
Olinda H	20 „	Sto Domingo	*Juanita D*	22 „	Sto Domingo
Virginia H	21 „	Vela de Coro	*Rosa Maria H*	23 „	Aruba
Hirondelle H	21 „	Maracaibo			
Clicia V	22 „	Maracaibo			
Rosa Maria H	23 „	Aruba			

!Ojo! De reis der **MERIDA** naar La Guayra heeft niet plaats. De boot vertrekt 26 Mei naar Maracaibo.

Vandag 24 Mei passeerde het SS. **TRENT** der R.M.S.P. op hare reis van Colon Engeland.